

פרוטוקול מס' 71
מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ג', כ"ה אייר תשי"ב,
20.5.52, בשעה 9.00.

משתתפים:

- י. גורי - היו"ר
- ח. אריאב
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. מ. גניחובסקי
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ק. לוז
- ז. סוזאייב
- י. פורדר
- א. ציזלינג
- מ. קלמר
- י. רוקח
- ר. שרי

נעדרים:

- מ. סנה

מזמנים:

- ד"ר ברגמן - הממונה על הכנסות המדינה;
- ד"ר גלס - משרד המשפטים;
- מר קיסרון - משרד המשפטים;
- מר ספינק - משרד האוצר.

סדר-היום:

- (1) חוק ערבויות מטעם המדינה;
- (2) חוק לחיקון פקודת מס-הכנסה.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה.

א. ציזלינג:

אני מבקש לקבוע רשמית שהישיבות מתחילות
בשעה 9.00 בבוקר, ו-5 דקות אחרי שעה זו
פותחים את הישיבה בכל מספר משתתפים. אם בשעה 9.10 אין פותחים את הישיבה -
מבטלים אותה.

הוחלט:

פותחים את הישיבה לכל המאוחר בשעה 8.40 בבוקר, בכל
מספר משתתפים.

היו"ר י. גורי:

ברצוני לבקש את אמצא נשיאות הכנסת להביא
עוד היום לקריאה שניה ושלישית את חוק
הערבויות. חילוקי הדעות היחידים בענין זה הם: אם לאשר את החוק בלי
הגבלות או לאשר אותו לשנה אחת.

א. מ. גניחובסקי:

אני הייתי היוזם של חוק זה, ואמרתי שיש
להגיש אותו בכל שנה כשם שמגישים את התקציב.
כך נוהגים בכל מדינה, ומשום כך אני מציע לאשר את החוק גם לבוא לשנה אחת.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

י. בדר:

הממשלה היתה מביאה בכל יום הצעות של ערבויות בכנסת, על מאות אלפים לירות. לכן התעוררה ההצעה של חוק בעניין זה. אני מבקש לייצג לממשלה להכניס סעיף על מתן ערבויות בכל שנה לתקציב, היות ועניין זה קשור בתקציב.

ר. שרי:

הצעת חבר הכנסת בדר לכאורה נראית לי, אולם אינני מבין מדוע לא יהיה במדינה חוק קבוע של מתן ערבויות מטעם המדינה בגבול של 10% מתקציב הרגיל.

א.מ. בניחובסקי:

השנה התקציב הרגיל הוא 20,000,000, ולכן 10% ממנו הם 2,000,000 ל"י - זהו מכסימום הערבויות שאפשר לתת. מה יהיה אם בשנה הבאה יהיה התקציב 400,000,000 ל"י? האם יתנו אז ערבויות של 40,000,000 ל"י?

היו"ר י. גורי:

גם אני חושב שאפשר לאשר את החוק מדי שנה בשנה. אני מקבל את הצעת חבר הכנסת בדר לקטור זאת עם התקציב.

הוחלט: לאשר את חוק הערבויות לשנה נוספת, ולבקש את נשיאות הכנסת להביא אותו לקריאה שניה ושלישית עוד היום.

ז. סוזאני:

אנו מאשרים חוק זה בלי הסתייגות, אבל אנו מבקשים מיושב-הראש להביא בהודמנות הקרובה חומר על סכום הערבויות שניתנו על ידי המדינה וטרם שולמו; צא האשראי שניתן עכשיו הוא מחוץ לחשבון הליקבדיות של הבנקים, וועדת הכספים חייבת לדעת את החשבון של הליקבדיות של הבנקים בקשר לערבויות הניתנות. בוועדת הכלכלה נמסר פעם דו"ח כזה. אני מבקש גם שתימצא הדרך שוועדת הכספים תוכל להיבדק אם באמת הוצאו הכספים על ידי המוסדות השונים בהתאם למטרות שעליהן הור"עו.

א.מ. בניחובסקי:

היתה פרשה מיוחדת בנוגע ל-14-13 מיליון ל"י ערבויות לסוכנות. יש לגמור זאת בקשר עם התכנית אצאצא הכלכלית. על-ידי הערבות הזאת נוצר חור בתקציב הפיתוח.

דבר נוסף: הוחלט שחברי ועדת הכספים יקבלו את הפרוטוקולים של המועצה הכלכלית, ואני מבקש לקבל אותם.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף הנא בסדר-היום: חוק לתיקון פקודת מס-הכנסה.

היו"ר קורא את הסעיף 25 לתיקון - תיקון לסעיף 50 לפקודה

ד"ר גלס:

המדובר הוא בסמכותו של נציג מס-הכנסה לפתוח מחדש שומות של שנים קודמות. לפי המצב הנוכחי אפשר לחזור עד 4 שנים אחורנית. התיקון שצויץ להאריך את התקופה מ-4 ל-6 שנים. נוסף צפוי הניסוח לעונש לפי סעיף 79 - אזי התקופה תהיה 15 שנה. בסעיף 79 מדובר על החמקות במשיד מתשלום המס, ואז רשאי נציג מס הכנסה לפתוח את החשבונות מחדש במשך כל הזמן של התישנות של תביעת אחריות - 15 שנה.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

ז. סנזאציה:

התנהל כבר ויכוח על סעיף זה, וביקשנו מהר"ר בדגמן להודיע לנו אם האוצר מוכן להכניס סעיף בנוגע לתקופת המנדט, כי שאלה זו היא חשובה מאד. היא הועברה עכשיו לבית-הדין העליון בקשר עם משפט שהיה. בפקודת סדרי השלטון והמשפט ישנו סעיף הקובע שכל סכום שהיו חייבים לממשלת המנדט לפני 15.5.48, יש לשלם אותו לממשלת ישראל. ישנה טענה חריפה שסנזאציה תיק היא יצירת חוב חדש. בתקופת המנדט רוב משלמי המס לא נהגו ביושר כלפי ממשלת המנדט - בגושפנקא רשמית, ואינני חושב שאפשר היום לפתוח תיקים מזמן המנדט, כאשר יודעים מראש שכמעט אצל כל אחד אפשר לראות עבירה כזאת. ביקשתי לא לעורר את השאלה הזאת - ואני מבקש זאת שוב. איננו מתנגדים להארכת התקופה מ-4 ל-6 שנים - אולם לא לחזור לתקופת המנדט.

היו"ר י. גורני:

אם רוצים שסעיף 79 לא יחול על מקופת ממשלת המנדט - יש להציע זאת. אולם כל עוד סעיף זה קיים כפי שהוא, עומדת שאלה אם בדרך כלל אנו מוותרים על חובות של נישומים מתקופת המנדט. אנו ירשנו מממשלת המנדט כל מה שיכולנו לרשת - ולפעמים שילמנו כספים רבים בשביל הירושה, ואי-אפשר לתבוע לוותר על החובות. אין אנו באים לאמץ בטענה מדוע לא שילם בזמנו לממשלת המנדט, אלא אנו דורשים שישלם זאת לנו כעת.

ז. סנזאציה:

אולם אם יודעים מראש ש-95% מבעלי המפעלים לא שילמו - הרי הופכים הכל לחובות.

י. רוקח:

החשבון בינינו וכין ממשלת המנדט נסתיים בזה שאנו אצאצא שחררנו את ממשלת המנדט מהתחייבויות שונות, ולא שילמנו אלא פרוטות, וקיבלנו כ-80 מיליון לירות. אינני מדבר על חוב ארוסום, שידוע על אדם שלא שילם. אולם אנו מתנגדים לפתיחת תיקים כדי לבדוק אם שילמו בסדר או לא. התקופה של אצאצא פתיחת תיקים כאלה צריכה להתחיל לא לפני 15.5.48.

י. פורר:

אין צורך לבדוק בכל פעם את התיקים - אבל אם ישנו מקרה שאנו יודעים שמישהו לא שילם בשנת 1947 - אינני רואה סיבה מדוע לא ישלם זאת עכשיו.

ב. שרי:

אינני מתנגד לכך שתיקובע תקופה שלפניה לא אצ יחקרו בערוונות. אולם אינני חושב שאפשר לעשות זאת בפשטות כזאת. בשנת 1947/48, בזמן שרוב הישוב עמד במערכה קשה, היו כמה יהודים שהתעשרו על חשבון הכלל, ואינני יודע מדוע לא לנסות לגבות מהם עכשיו את המס.

א. ציזלינג:

אני רוצה לדעת מהי זכותו של משלם המס אם גם הוא מבקש לבדוק/תיקו שהוא חושב שחלה בו טעות, וגבו את יותר מדי?

ד"ר גלס:

לפני ימים מספר היתה לי שיחה עם סגן נציב מס-הכנסה על תחולת כל סעיף לגבי שנת שומה פלזנית. בסעיף זה הוא הביע דעה שהתיקון הזה יחול לגבי שנת השומה 1948/49 ואילן - ותקופת זו מכסה 8 שבועות של תקופת המנדט. יכול לקרות מקרה תיאורטי שאדם הזדרז באותה שנה ושילם את המס בין 1.4.48 ו-15.5.48, וזייף - אולם למעשה דבר כזה איננו קיים ישנה גטיה כזאת באוצר. לפי החוק הקיים, אין הנציב יכול כבר עכשיו לפתוח תיקים מנדטוריים, אולם אם יתקבל התיקון - יוכל לעשות זאת, אולם אינני חושב שיעשה כן.

אשר לשאלתו של מר ציזלינג, אם ישנו מקרה כזה, הנישום יכול לפנות לנציב מס-הכנסה ולדרוש אצאצא פתיחת התיק שלו - והנציב יכול לפתוח את התיק על דעת עצמו. כמובן, אין חובה על הנציב לעשות כן אולם הוא רשאי

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
19.5.52

א. ציזלונג:

אני רוצה שירשם במפורש שאם הנישום טוען שגבו ממנו יותר מדי - חייבים לבדוק זאת. המון העם אינו בקי בצאצא בחוקים, ולא צריך למנוע ממנו את הזכות - במקרה שלאחר זמן יתברר לו - לבדוק מחדש את חשבונו.

אינני מסכים לתיקון לפי ההסבר של ה"ר גלס. אני בעד הניסוח כפי שהוא צאצא מונח לפנינו. בסוף תקופת המנדט היתה נטייה מצד המוסדות לא לשלם מס, אלא להכניס זאת למוסדות שלנו. היו כאלה שעשו זאת, והיו אחרים שלא עשו זאת, ואינני מבין מדוע לא ישלמו זאת כעת. לצערי אני יודע שלא יבדקו תיקים רבים כאלה, אבל אם ימצאו אחדים שתתכרר אצלם שערורייה גדולה - צריכה צאצא הזכות הזאת להיות שמורה בחוק, ואינני יודע מדוע מתנגדים לכך. אני מציע להשאיר את הניסוח כפי שהוא בחוק, בתוספת התיקון הראשון שהצעת.

י. פורדר:

השומה איננה פסק-דין, היא אקט אדמיניסטרטיבי ארעי וכל צד יכול לחזור ולדרוש תיקון. אותה הזכות שישנה לנציב מס-הכנסה - ישנה גם לכל אדם.

ק. לונ:

אינני מקבל את התיקון של ה"ר גלס, שהתקופה תוגבל לשנת 1948. הזכות של בדיקה 4 שנים אחורנית נתקבלה בשנת 1948, צאצא צאצא צאצא צאצא צאצא, ואפשר היה לבדוק את החשבוניות משנת 1944. חבר הכנסת סוזאייב מתנגד להכליל את שנות המנדט בתקופה של 6 שנים - אולם עד עכשיו זה היה קייה.

ז. סוזאייב:

אולם היתה הבטחה של שר האוצר לא לפתוח חשבוניות מזמן זה.

ק. לונ:

אני מדבר על החוק. ולפי החוק אפשר היה.

~~צאצא צאצא צאצא צאצא צאצא~~

מר סיטרון:

שומה אין זה עניין שאפשר לראות בו את שני הצדדים במידה שווה. כל הידיעות הן בידי הנישום, ולפיהן קובע פקיד השומה את הערכתו. החוק אומר בפירוש שלנישום ישנה הזכות להתנגד מן תקופה מסוייטת, וגם אחרי-כן הוא יכול להגיש ערעור בפני בית המשפט. אם לא עשה זאת - מדוע תהיה לו הזכות לדרוש אחר-כך פתיחת חשבוניות?

הי"ר י. גורי:

אולם יכול לקרות שאדם שילם פעמיים, ולא שם-לב לכך. ורק אחר-כך מתברר לו ששילם פעמיים. מדוע לא לתת לו את האפשרות לדרוש בדיקת התיק?

ד"ר גלס:

הזכות הזאת מוגבלת לשנתיים. ישנו סעיף האומר שתוך שנתיים הוא יכול לדרוש צאצא פתיחת החשבון. אחרי שנתיים אין כבר חובה על פקיד השומה להסכים לפתיחת החשבון.

הי"ר י. גורי:

חוב צריך לגבות תמיד. הוויכוח הוא במקרה שהחוב איננו רשום, אלא אם ישנו רצון לפתוח תיק כדי לבדוק אם החשבוניות אצו היו בסדר.

י. פורדר:

אצלנו ישנה שיטה של רטרואקטיביות. אינני מדבר על מקרה שמישהו עשה שגיאה בסיכום. אולם אם אדם צריך היה לשלם, למשל, 50,000 ל"י, והוא שילם אותם. לאחר זמן התעורר אצלו ספק אם היה צריך לשלם 3000 לירות מסויימות מתוך ה-50,000 ל"י. מה הדין אז?

הי"ר י. גורי:

אנו עוברים לסעיף הבא.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
19.5.52

היו"ר קורא את הסעיף 26 לתיקון: סעיף 56 לפקודה בטל.

היו"ר קורא את סעיף 58 לפקודה

הדוחלט: למחוק את הסעיף 58 לפקודה.

אולי אפשר למחוק בהזדמנות זאת את כל ההגזות
"ממשלת המנדט" וכדומה, ולכתוב בפשטות: "מדינת

ב. שרי:
ישראל."

בנידון זה אני יכול למסור הודעה שהניסוח מחדש
של פקודת מס-הכנסה אחרי שיתקבל התיקון, הוא
אחד העבודות הראשונות שמשרד המשפטים עומד לבצע על פי סעיף 16 של פקודת
סדרי השלטון והמשפט. עומדים לבסח מחדש את כל החוקים, ומהראשונים פקודת
מס-הכנסה, ואז ישנו את ההגדרות.

ד"ר גלס:

היו"ר קורא את התיקון 27 - במקום סעיפים 62, 63 לפקודה.

היו"ר קורא את הסעיפים 62 ו-63 לפקודה.

אני מציע לכתוב תאריכים עבריים.

א. מ. גניחובסקי:

אני רוצה רק להעיר שמעיף (2) מתיחס למקבלי
פנסיות וכדומה.

ד"ר גלס:

כתוב: "שר האוצר רשאי". יש לי כל האמון בשם
האוצר, אולם עלינו להכטיח את עצמנו מפני
התופעה שעלולה לקרות באופן תיאורטי, ששר האוצר יודיע: תשלמו למפרע את
כל הסכום ב-1 באפריל.

א. מ. גניחובסקי:

היו"ר י. גורי:
אשר לשינויים בתאריכים: אם רוצים לשנות זאת,
יש לשנות את כל סדרי החיים הכלכליים במדינה.
כי כל המוסדות מקבלים ומשלמים כספים בראשון לכל חודש לועזי, ולא עברי.

סעיף (4) הוא סעיף חסור. הוא בא להפוך את כל
הקערה על פיה, כלא מה שנאמר בסעיפים הקודמים על המועדים לתשלום המפרעות.

ד"ר גלס:

בדיון הקודם שהתקיים ביהס לסעיף זה, הוטכם
לקבל את הסעיף הזה רק לשנת השומה הנוכחית -

למשך שנת שומה אחת בלבד.

היו"ר י. גורי:
בסיכום נאמר רק כי חבר הכנסת פורדר הציע זאת,
אולם לא נאמר כי הוחלט על כך. חבר הכנסת
גניחובסקי הציע "באישור ועדת הכספים". חבר הכנסת סוזאייב הציע לכתוב ביתר
בהירות את סעיף (1) אם הכוונה היא לגבות מפרעה של 25% פעם אחת או 4 פעמים.

י. גורי:

לשנה זאת סעיף זה הוא בלתי אקטואלי כי עכשיו
כבר חודש מאי. אני תומך בהצעה לכתוב: "באישור

ועדת הכספים".

אני מציע לכתוב: "שר האוצר רשאי לגבות בעד
השלוחה" "ולא להחיל את ההגזות"

י. גורי:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

את המועדים כדאי להשאיר. אשר להצעתו של חבר
הכנסת בדר - אני חושב שהיא מתקבלת על הדעת.

היו"ר י. גורני:

לסעיף (3) אני רוצה להוסיף: במקום שכתוב "פקיד
השומה רשאי לפטור אדם...". ~~א~~ או שתשלום המס כלול
בחשבון הקיבוץ שאדם חבר בו". צריך שייאמר במפורש שפקיד השומה רשאי לשחרר
מתשלום מפרעות אנשים שיש להם הכנסה ממקור הכנסה נוסף, ואז אין הם חייבים
לשלם מפרעות משני מקורות הכנסתם. הוא הדין בנוגע לחברי קיבוצים שיש להם
מקור הכנסה אחר.

א. ציזלינג:

השאלה שעורר חבר הכנסת ציזלינג איננה שייכת
לסעיף זה. כאשר נגיע לסעיפים המדברים על גביית
המס מקיבוצים - נדון בענין זה. כאן מדובר על מקרה שאדם מוכיח בשנה מסוימת
כי הפסיד בשנה הקודמת - יש להתחשב בשיעור קביעת המפרעה.

היו"ר י. גורני:

אם לאדם יש שני מקורות הכנסה ומנכים לו מפרעה
ממקור אחד - יש לדחות לעת-עתה את גביית המפרעה
ממקור ההכנסה השני, עד לבירור הענינים.

ח. אריאנו:

הרי סעיף זה כלל לא מדבר על מקבלי שכר, אלא על
עצמאיים.

י. רוטק:

יכול לקרות מקרה תיאורטי שלא יקרה לעתים קרובות:
~~א~~ לאדם יש שני מקורות הכנסה. 70% מהכנסתו
הם משכר-עבודה, ו-30% ממקור אחר. לפי הסעיף הזה יכול לקרות שהוא יצטרך
לשלם יותר מהמס ~~א~~ שיגיע ממנו בסופו של דבר. לזה ישנה תרופה בסעיף
הניכויים. הוא יבקש להקטין את השיעור ~~א~~ במשכורתו. אינני חושב שפקיד
השומה יסרב להקטין זאת.

ד"ר גלס:

בכל מקום שאוכל להציע הצעה בנוגע לקיבוץ הקשור
קשר שווה עם מקום אחר - אעשה זאת.

א. ציזלינג:

XXXXXXXXXXXX

אשר לסעיף 63(1), יכול שר האוצר לפי סעיף א זה
להרחיק לכת לגבי השומה הזמנית. אמא אין צט לפי
הסעיף על שומה זמנית, יכול פקיד השומה להטיל על אדם תשלום מס לפי העובדות
שהאחרון הגיש. יכולה להיות מחלוקת משפטית על כך - אולם פקיד השומה גובה
בינתיים את המס לפי הדו"ח שהגיש הנישום. בסעיף זה יש משהו אחר. כאן יכול
שר האוצר להגיד: כאשר הנישום מגיש את הדו"ח שלו - יעשה בעצמו את החשבון,
ויצרף את הצ'ק. אם נהיה במצב כלכלי טוב, לא יצטרך אדם לצרף מאומה.
הכנסתו בשנה השומה X תהיה שווה להכנסתו בשנת השומה 1+X. הוא שילם מפרעה
של 100% *X. כאן יכול הנישום לטעון: הכנסותי השנה היו כמו בשנה הקודמת.
שילמתי את כל המס שלי על חשבון המפרעות - אינני מצרף מאומה. אבל אם
הכנסותי היו יותר גבוהות - הוא יצרף את העודף. מה שמגיע ממנו לפי הדו"ח
זהו הסכום הכולל של מס-ההכנסה בניכוי המפרעות שכבר שילם. אין זה סותר
את המועדים הנקבעים בסעיף 62(1).

ד"ר גלס:

אולם יכול לקרות מקרה שאדם לא שילם מפרעות והוא
צריך עכשיו לשלם מס-הכנסה.

היו"ר י. גורני:

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

ד"ר גלס:

גם עכשיו משלמים מפרעות השנות ל-100% של השנה הקודמת. להבא בענין תאריך התשלום לא יהיה הבדל גדול בין מקבלי שכר מצד אחד ועצמאיים מצד שני. כולם ישלמו מפרעות לפי השיטה "פיי אז יו ארן". הם משלמים את המפרעות כבר לגבי שנת השומה הנאה.

הינו"ר י. גורני:

אני בכל זאת חושב שישנה סתירה בין שני הסעיפים. לפי סעיף (1) צריך לשלם את המפרעות (4) יכול שר האוצר לדרוש לשלם זאת בתעם אחת. אני מערער גם על ה-100%.

ח. אריאב:

סעיף (1) 63 קשור לדעתי עם סעיף (4) 62. סעיף זה נוגע לדו"ח. אין זה נוגע לזמן שכר נעשתה ההערכה. הענין הזה סותר את כל ענין המפרעות. ישנם פה שלושה שלבים: ראשית - עליו לשלם מפרעה; שנית - ישלם לפי הדו"ח כאשר יגיש אותו; שלישית - החשבוני הסופי. זה איננו בסדר.

ד"ר גלס:

היה לנו ויכוח על הכנסת המלים: "בניכוי המפרעות". אולם הויכוח סתרכו סביב המלים: "את סכום המס המגיע ממנו לפי אותו דו"ח". ברור שכאשר יגיש אדם דו"ח, הוא יציין בו את סכום המפרעה שכבר שילם. כלומר: המס יהיה רק על היתרה.

הינו"ר י. גורני:

כעבור ארבע שנה או שנתיים לא תהיה סתירה, אבל עכשיו היא ישנה. אם אומרים לי שהחוק על המפרעות הופע כבר במידה שהוא מובע סתירה - אני מסיר את עדעורי.

ד"ר גלס:

לפי המצב החוקי הקיים הוציא שר האוצר כל שנה צווים בהם אצ קבע את המפלעות שנישומים עצמאיים היו צריכים לשלם. תפעם אנו קובעים את ה-100% ואת התאריכים בחוק, עם סמכות מסוימת לשר האוצר.

ר. שרי:

דבר זה אינו מכניס שום שינוי מהפכני גם לגבי משלמי מס וגם בנוגע לאחרים. כולם צריכים יהיו לתת את ההפרש על המפרעות.

י. גורני:

לשם מה דו"ח כל הסעיף הזה בכלל? למה לא לכתוב במלים פשוטות שכל אדם, ברגע שהוא מכניס את הדו"ח, עליו לשלם? למה "רשאי" ולמה להבדיל בין סוגים של נישומים? אם הדבר הוא טוב - מדוע לא לעשות זאת חוק, רק צו?

ד"ר גלס:

אדם שולח דו"ח. פקיד השומה מודיע לו שעליו לשלם לפי הדו"ח שלו לעת-עתה, אולם הוא חולק על אצאצא ההערכה. אם הוא חולק על ההערכה - ישלם בינתיים את הסכום שאיננו במחלוקת. אם הוא מסכים על בקורות מסוימות בדו"ח - ישלם בינתיים על אותן בקורות. אחר-כך באה השגה של פקיד השומה על סכומים או בקורות אחרות. אם גם אז אין הסכמה - יעבור הענין לבית המשפט. אולם במשך כל הזמן עליו לשלם את הסכום שאיננו במחלוקת. הדיון יהיה רק על הסכום שאין מגיעים לכלל הסכם עליו. יש שינוי גם לגבי הערעור לבית המשפט העליון. כאשר בית המשפט פסק - חייב אדם לשלם את הסכום שפסק בית המשפט אם הוא יערער בפני בית המשפט העליון - אם יחליט בית המשפט שאדם זה צדק - יחזירו לו את ההפרש - ולהיפך.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
19.5.52

ז. סוזאייב:
אני חוזר לסעיף 63(1), בקשר לסוג מסויים של נישומים. יש צורך להכניס סייג לאותו סוג, או שנכתוב: "בהסכמת ועדת הכספים". על-כל-פנים, אנו נסתייג בסעיף זה אם לא ישנו זאת.

היו"ר י. גורי:
את החוק מחשבים בקטיגוריות פייסקליות ולא פוליסיות, ואין סכנה ב-"סוג".

י. פורדר:
אולם מה פירוש: "סוג"? אפשר לבחור את כל האנשים ששם-משפחתם מתחיל באות "פ".

ד"ר ברגמן:
המטרה הפייסקלית היא היינו-הך בשביל אנשים ששם-משפחתם בעלי שמות-משפחה שונים. היתה הצעה שכל משלם-מס חייב לשלוח את הכסף יחד עם הדו"ח. זאת יכולה להיות מטרה לזמן ארוך. אולם כיום, כאשר 70% ממסלמי המס אינם יכולים לעשות זאת - אקשה לקיים זאת. לכן הנאנו את שתי ההצעות: א) כאשר אדם שולח דו"ח אפשר לשלוח לו תביעה לתשלום המגיע לפי הדו"ח שלו. אולם יש להגיע לידי כך שישלחו את הכסף יחד עם הדו"ח - וזה נוגע קודם כל לחברות. יש להבין שהחוק השנתי של מס-הכנסה עובר את הכנסת באוקטובר הגישום חייב לשלוח את הדו"ח לפני החוק. אפשר אפוא לדרוש מחברות לשלם מיד, חברות - זהו סוג, ואנו באים לכאן להקל על משלם המס. הכוונה הזאת היא רצויה לשני הצדדים.

י. פורדר:
ישנם כמה סעיפים שאני מוכן להסכים להם באופן ענייני. אולם יש תמיד להביא בחשבון שאדמיניסטרציה יכולה לנצל סעיפים כאלה לרעת הנישומים. ולכן אני משתדל להשפיע על הנוסח כדי למנוע זאת באופל מכסימלי. חוק איננו יכול להיות תלוי באנשים מסויים, אמתוך בסחון שהם ינהגו ביושר.

היו"ר י. גורי:
אם מקיימים פעולה מסויימת לגבי כלל משלמי המסים - אין אז חשש שמישהו הופלה לרעה - אולם במקרה זה דבר זה הוא בלתי אפשרי; או שאנו אומרים שמקיימים זאת לגבי חלק, ולגבי החלק האחר - לא. אי-אפשר לשעבד את כל האינטרסים לחשדנות.

י. גורי:
כאן אין א בעיה של ביצוע גרידא, אלא של סמכויות של תחיקה. אם רוצים שאנשים יהיו מוכנים לקיים את החוק - יש להכין את החוק זמן רב לפני ה-31 לאוגוסט. אפשר לקבוע כבר היום מה ירצה האוצר להכניס בצו, לאילו חלקים הוא מתכוון. ואני הייתי מציע למתוב כבר עכשיו בספורד: "חברות", וכו'. ואז לא יהיה צורך ב"סוג".

אשר לחשדנות: - אנו חיים בוועדה זאת ב-"גן-עדן לכסילים". ל"גן-עדן" זה גרם המשטר הקיים במשרד האוצר. יש לנו בסיון כיצן מוצלים אנשי משרד האוצר. את המצב ואת הנסיון. צו זה איננו אדמיניסטרטיבי, ולכן אני מבקש שהד"ר ברגמן ימסור את הרשימה המלאה. אני הייתי מסכים לכתוב כבר היום שמחוק לעובדים ומקבלי פנסיה - ישלמו כולם את המס ב-31 לאוגוסט.

ז. סוזאייב:
אשר לחשדנות - לא היינו מכניסים את כל השאלה הזאת אלמלא היה לנו על מה לבסס אותה. אם יכול ראש הממשלה לחלק את האזרחים לשני סוגים - לסוג אחד האוהב את המדינה ולסוג שני שאיננו אוהב אותה - אפשר לחשוך גם שיתנו פירוש מסויים ל"סוגים" המתובים כאן. החשדנות הזאת היא פדי של מצאאות מסויימת שאנו חיים בה. לא רציתם להזכיר זאת - אולם אם היו"ר דיבר על חשדנות - רציתי רק שידע שאין אנו פועלים באוויר.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים

19.5.52

ד"ר ברנמן:

בכון שצירי העם צריכים להיות קצת חשדנים כלפי הפקידים - אולם בניה שב-1 באוגוסט אני שולח את הדו"ח וב-5 לספטמבר מודיעים שעלי לשלם זאת מיד. המכסיסום שאפשר לנצל בו את ה"סוגים" האלה הוא שישלמו ב-5 שנועות לפני סוגים אחרים ישלמו את המס, א היינו: ב-1 באוגוסט ולא ב-5 בספטמבר.

ז. סוזאייב:

התנגדותנו היא עקרונית, בכל מקום שכתוב "סוג מסויים".

על-ידי-כך שדורשים לשלם את המס מיד - הולך וקטן ההבדל בין העצמאיים ובין מקבלי השכר. ולכן אני מבקש לתת הנחה גם למשלמי המס העצמאיים אם הם מכניסים את רוב המס מיד. לשאר המעפיים בסעיף זה אין לי התנגדות.

י. כדר:

בנוגע לסעיף 63(1) אני מציע שהדין הזה יחול ובאופן אוטומטי על חברות ועל קואופרטיבים ושתהיה סמכות לשר האוצר להפעיל זאת על כל יתר משלמי המס - פרט למקבלי שכר ופנסיה.

ד"ר ברנמן:

אפשר לכתוב: "חברה (וזה כולל קואופרטיבים) תשלם, בעת שהיא מגישה את הדו"ח שלה, את מסכום המס המגיע מטנה לפי אותו הדו"ח. שר האוצר רשאי לקבוע דרך כלל או לגבי חלק מהנישומים שכל נישום (פרט לחברה) ופרט לאנשים שהכנסתם בשנה הקודמת לשנת השומה היתה לפחות 75% הכנסה החייבת במס לפי פסקאות (ב) או (ה) לסעיף 5(1), חייב לשלם בעת שהוא מגיש את הדו"ח".

י. כדר:

כמו-כן אני מציע שפניה לבית המשפט לא תדחה בעצמה את תשלום המס לפי השומה, אלא אם בית המשפט ידחה את התשלום.

ד"ר ברנמן:

זה אמנם טוב בשביל האוצר, אבל נדמה לי שזה יגרום קשיים רבים. אם יש לשלם את המס לפני הערעור - יש לעשות זאת תוך 30 יום. וספק גדול הוא אם בית המשפט יוכל לשמוע את הערעור תוך 30 יום. בעניינים של בית משפט יש לתת שהות למשל-המס.

~~הנחלט: לקבל את התיקון בסעיף 63(1). כל שאר הפסקאות אושרו כפי שהן כתובות בתוך.~~

א. צינזלינג:

אני מבקש להוסיף סעיף קטן כדלקמן: "הגיש אדם דין וחשבון שעל פיו הוא מתחייב לכאורה בתשלום מס הכנסה והוברר לאחר קביעת התשלום הסופי שהוא חייב משלום מס העולה ב-10% על התשלום המתחייב לכאורה על פי הדו"ח שהוגש על ידו - והיה אותו אדם חייב בתשלום ההפרש בתוספת 9% שנתית לזמן הפיגור בתשלום ההפרש, ובתוספת של 20% חד פעמי על חשבון ההפרש. (להוציא מקרים של התדיינות משפטיה)".

אדם המגיש חשבון לא נכון, לא צריך ליהנות מכך. אם בזדון עשה זאת - הרי זה ענין פלילי, אולם אם הגיש דו"ח על הכנסה נמוכה מזו שהיתה לו באמת, אולי אפילו שלא בכרוונה, חייב לשלם קנס. כמוכך, יש להוציא מקרים של התדיינות בבית המשפט. סעיף קטן זה שייך לסעיף זה, היות וסעיפים קטנים (6) ו-(7) מדברים על רבית.

אין אני מבין את הסעיף (6)

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

מה אשם אדם אם משפטו נסחב חדשים תמימים?

ד"ר גלס:

הי"ד י. גורדי:
סעיף 63(1) לפי התיקון של ד"ר ברגמן ייקרא כדלהלן: "חברה תשלם בעת שהיא מגישה את הדו"ח שלה את סכום המס המגיע ממנה לפי אותו דו"ח. שר האוצר רשאי לקבוע בצו דרך כלל או לגבי סוג מסויים של נישומים שכל נישום, פרט לחברה או פרט לאנשים שהכנסותיהם בשנה הקודמת לשנת השומה היתה הכנסה חייבת במס לפי פסקאות (ב) ו-(ה) לסעיף 5(1), חייב לשלם בעת שהוא מוסר את הדו"ח, את סכום המס המגיע ממנו."
אני מציע להחליף את המלים "סוג מסויים" בכל מקום שהן מופיעות, במלים: "חלק מהנישומים".

אני מתנגד. זה עוד יותר גבוע. סוג זהו פרינציפ, ואילו חלק - שרירות לב.

א. ציזלינג:

אני מציע להוציא בכלל את המלה "סוג".

י. כהן:

אפשר לכתוב: "כל צאצא נישום שעליו חל המס".

ד"ר ברגמן:

הדוחלט: לאשר את סעיף 63 על כל פסקאותיו בתוספת התיקון שהוצע ע"י הד"ר ברגמן ובמחיקת המלים: סוג מסויים.

הי"ד קורא את הסעיף 28 לתיקון - תיקון לסעיף 64 לפקודה

ד"ר ברגמן:
סעיף קטן (2) בסעיף 64 מדבר על ביטול המפרעות. במקום סעיף זה בא סעיף 65. זהו ענין פורמלי. התיקון הראשון הוא הרחבת סמכות, עד עכשיו היתה רק סמכות בנוגע לתשלומים המגיעים לפי הודעת שומה. כעת מתרחב ענין זה לתביעת השלום ראשון וגם בנוגע לתשלום שצריך לעשות הטעביר. פה מחריפים את הרביית שתי הפך לרביית פנאליית.
הדוחלט: לקבל את הסעיף 64 על כל פסקאותיו לפי הנוסח המתוקן.

אני חושב שאם כותבים 2,5% קנס לחודש - זה מחנך רע את הציבור.

ז. סרנאטיני:

ד"ר קיסרוב:
החוק הקיים אומר: 20%. זה קצת שרירותי, כי בעד איחור של שלושה ימים ושלוש שנים יש אותו קנס. לכן בא התיקון האומר שבעד כל חודש יהיה קנס של 2,5%.

אני מציע: עד 20% לשנה, אבל מחולק לחדשים.

י. רוקח:

שאלה שניה: מה יקרה אם אין לאדם כסף לשלם? על זה עונה סעיף 65.

ד"ר ברגמן:

לחבר הכנסת רוקח על ה-2,5%.

הסתייגות:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
19.5.52

בסעיף 65 הוסכם לכתוב: פקיד השומה רשאי להקטין את השיעור ולהוסיף או לבטלו. הוחלט להוציא

ד"ר ברגמן:

אם המלים: הוכח להנחת דעתו."

המלים "הוכח להנחת דעתו" מופיעת בסעיפים שונים. למה לבטל זאת רק פה?

היו"ר י. גורי:

אני הייתי מציע לכתוב: פקיד השומה באישור נציב מס-הכנסה, או באישור אדם או ועדה שמונתה על ידי נציב מס-הכנסה. בדרך-כלל יש להתייחס באמון לפקידות, אבל במקום שיטת פקיד-שומה רבים - עליהם לקבל מרות של הנציב, שהוא אדם יחידי.

א. איזלינג:

בסעיף זה נאמר: הוכח... שהפיגור אצא אינו תוצאת רשלנותו של הנישום... אני חושב שלא מספיק לכתוב "אינו תוצאת רשלנותו", כי אם הוא עשה זאת במזיד - הרי גם זאת איננה רשלנות.

ס. לוז:

לדעתי צודק חבר הכנסת לוז. אפשר לכתוב: שהפיגור בא לא כתוצאה מרצונו הרע של הנישום. בכלל, אפשר לכתוב זאת בנוסח חיובי ולא שלילי.

היו"ר י. גורי:

אשר להצעת חבר הכנסת איזלינג - לדעתי צריכה לפעול כאן סמכות של אדם אחד, בין אם זה פקיד השומה או נציב מס-הכנסה. אולם גם אם יכתבו "נציב מס-הכנסה", הרי בלאו הכי הוא יפעל על פי המלצות פקיד השומה.

ד"ר ברגמן:

בכל זאת אני מציע לכתוב "נציב מס-הכנסה".

א. איזלינג:

ההצעה בתקבלה

הוחלט: במקום המלים: אינו תוצאת רשלנותו של הנישום, אצא תנוסח פסקה חיובית.

היו"ר קורא את התיקון מס' 30

הסעיפים שסעיף זה בא לבטל קשורים בממלכה המאוחדת ובזכויות מיוחדות לה.

ה"ר ברגמן:

הוחלט: לקבל את התיקון מס' 30.

היו"ר קורא את התיקון מס' 31

מה פירוש: להקל מהטלת מס כפולה על ידי מתן פטור מתשלום המס? אם זה מס פול - יש לוותר על הסכום ששולם פעמיים.

היו"ר י. גורי:

לפי סעיף 72 יכולה הממשלה להיכנס לחוזים עם ארצות אחרות על מניעת הדיית של כפל מסים. ישנו הסכם כזה עם אנגליה - אבל לא עם כל הארצות. למשל: לאדם יש בית בקנדה. הוא עולה ארצה, ומקבל כאן את הכנסתו מהכית. היות ואין לנו הסכם כזה עם קנדה - הוא משלם שם מס-הכנסה, ויצטרך לשלם זאת גם כאן. זה יגרום לכך שהוא לא יעבור את הכנסותיו לארץ. ולכן נותנים לו כאן הקלות מתשלום המס על נכסים כאלה. חברת החשמל משלמת אצלנו מס-הכנסה, והיות ויש לנו הסכם עם אנגליה - אין היא משלמת באנגליה כמעט מאומה.

ד"ר ברגמן:

הוחלט: לקבל את התיקון על כל פסקאותיו.

היו"ר קורא את התיקון מס' 32 - תיקון לסעיף 75 לפקודה

במקום המלים 50 ל"י קנס, יהיה כתוב 200 ל"י.

היו"ר י. גורי:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

כאן טקומה של הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג
אאאאאא על הקנס של 9% ו-20%.

היו"ר י. גורי:

ישנם פה סעיפים המטילים קנס יותר גבוה. אני
רוצה שיהיה ברור שאינני מתכוון למקרים
שהמדי, שאז ישנו החוק הפלילי. הצעתי באה כתוספת לעיף הזה, ולא במקומו.

א. ציזלינג:

ד"ר ברגמן:
אני מבין שהכוונה היא להטיל קנס על אדם
שאינו מוסר דוח מדויק על הכנסתו - שהשגיאה
בדו"ח עולה על 10% מקביעת הכנסתו. אני הייתי מעדיף שלא להנהיג דבר כזה.
אמנם זה עלול לעזור - אבל זה מוקדם מדי. בעניינים רבים ישנם ויכוחים
בין הנישום ובין פקיד-השומה, ולא כדאי להטיל מיד את הקנס.

ד"ר ברגמן:

א. ציזלינג:
אינני מדבר על ויכוחים כאלה, על אמורטיזציה
שהכניס הנישום בשיעור של 10% במקום 5%.

א. ציזלינג:

הויכוח הוא אם הוא צודק או לא.

אם למשל קיבלתי דמי-בוררות בסך 500 ל"י,
ואינני יודע אאא שחל מס על דמי-בוררות. מה אז?

ז. סוזאייב:

זהו אחד המקרים שאנו מתכוון אליהם. במקרה
זה תשלם קנס. אם לא ירצה הנישום להסתכן,
יכניס את דמי-הבוררות, ואם יתברר שאין על זה מס - לא ישלם. אולם הדו"ח
חייב להיות מדויק.

א. ציזלינג:

ד"ר גלס:
אינני רוצה להיכנס לעצם ההצעה, אבל נדמה לי
שמבחינה שיטתית אין כאן המקום. המקום הוא
בסעיף 63. היות והחוק איננו מעניש אדם על מעשים או בדייקטיביים - אי אפשר
להכניס את ההוראה הזאת, אם תקבל, למערכת הסעיפים המדברת על ענשים; אלא
על הסעיף המדבר על הגדלת שיעורי המס.

ד"ר גלס:

א. ציזלינג:
ישנם שני סקטורים ביישוב: סקטור/מקבלי
השכר המשלמים מס, וסקטור של עצמאיים שיש
להם אשנבים רבים של התחמקות מהמס. אם ישנה אפשרות של סתימת אחד אאאאאא
האשנבים הללו - יש לנצל זאת.

א. ציזלינג:

היו"ר י. גורי:
ישנם רק שלושה אשנבים: אם מנסחים חוק לא טוב;
אם אדם עובר על החוק במזיח; פיגור. על
האשנב השני ישנו עונש, על השלישי - לא, אלא קנס מסויים. אולם כל זמן
שהענין נמצא בוויכוח בין הנישום ופקיד השומה בתום-לב - אין להטיל קנסות.

היו"ר י. גורי:

הצבעה

הצעתו של חבר הכנסת ציזלינג לא נתקבלה

לחבר הכנסת א. ציזלינג.

הסתליגרת:

היו"ר קורא את הטעיף 33 לתיקון - תיקון לטעיף 76 לפסוקדה/

כאן היה תיקון: 2 ל"י ולא 5 ל"י.

ז. סוזאייב:

אין אני מתנגד שיהיה כתוב 2 ל"י.

ד"ר ברגמן:

הדוולט: לכתוב: 2 ל"י במקום: 5 ל"י.

אינני מסכים ל-2 ל"י ליום קנס, אלא אני דורש
לקשר זאת למס.

א. ציזלינג:

הקנס הזה הוא יותר פורמלי, ומדבר על אדם
שאינו סופיע בזמן.

ד"ר ברגמן:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

היו"ר קורא את התיקון מס' 34 - תיקון לסעיף 77 לפקודה

התיקון נתקבל

היו"ר קורא את התיקון מס' 35 - תיקון לסעיף 78 לפקודה

התיקון נתקבל

היו"ר קורא את התיקון מס' 36 - תיקון לסעיף 79 לפקודה

התיקון נתקבל

א. צנזלינג: בסעיף 77 אני טאיע לכתוב: במקום 3 שנים
לאחר תומה - 6 שנים לאחר תומה.

גם במעייפיים אלה, בכל מקום שמופיעות המלים:
"פקיד השומה", יש לכתוב במקומן: "נציב מס-הכנסה".

היו"ר קורא את התיקון מס' 37

ד"ר ברגמן:

כאן קובעים את בית המשפט היכול להחליט
בערעורים ותיקים. החלטנו פעם שהנשיא התורני
של בית המשפט המחוזי יכול להחליט. בזמן המנדט ישב בית המשפט העליון.
כנראה חלה טעות, או ישנו ספק אם זה חל גם על הערעורים הקודמים - לכן
רצינו לקבוע שגם בערעורים קודמים ישב הנשיא התורני של בית המשפט המחוזי.

התיקון נתקבל

היו"ר י. גורי: תיקון מס' 38 - תחולה - קשור ברווחי הון.

בסעיף 27

ז. סוזאייב:

לתיקון בנוגע למפרעות/אני מציע להוסיף:
"כל נישום ששילם מפרעות על חשבון שנת השומה
הבאה לפי תאריכים הקבועים בחוק זה ויתברר שההכנסה החייבת במס של אותה
השנה אינה עולה על 125% מהמפרעות ששולמו - תינתן למשלם המס הנחה בגובה
של 5%". כלומר, כל אדם ששילם מפרעה של 80% ומעלה מהמס שהוא חייב - תינתן
לו הנחה-מס, כשם שניתנת הנחה של 10% למקבלי שכר. זה בא כדי לעודד את
תשלום המס בזמן.

היו"ר י. גורי:

סעיף (4) של אותו סעיף אומר ששר האוצר רשאי
להגדיל את שיעור המפרעות וכן לשנות את זמן
פרעונן. היתה נטייה למחוק סעיף זה, או לכתוב: באישור ועדת הכספים. עלינו
עוד להחליט בכך.

ה. שרי: אני חושב שהצעתו של חבר הכנסת סוזאייב צודקת.
אפשר לתת הנחה של 5% לעומת 10% שנותנים
לשכירים, אם המפרעה היא למעלה מ-80%.

ד"ר ברגמן:

אשר להצעת היו"ר, ברצוני להגיד שעד עכשיו היתה
לשר האוצר סמכות מלאה. עכשיו הוא רוצה להכניס
זאת לחוק, למסלול יותר תחוקתי. אם רוצים לעבור מקו אחד לשני - יש למצוא
תיקון לזמן-הביניים. ישנן קפיצות גדולות בערך הכסף ובגובה התשלומים. אם
אוכרים שגובה המפרעות לא יעלה על 100%, אני חושב שזה לא יהלום את המציאות.
המס של השנה הקודמת איננו מגיע ל-50% מהמס של השנה. המס השוטף נקבע לפי
1951. אפשר להרשות לשר האוצר להטיל את המס עד ל-150%. כל פיצול ספכויות
ואישור של ועדת הכספים איננו רצוי. משום כך יש צורך באמונה של הכנסת
במשלה. הכנסת לא דרשה זאת עד עכשיו משר האוצר, ואילו הוא היה רוצה
להגביל את עצמו - לא היה מביא זאת עכשיו ואיש לא היה שם-לב.

א.מ. גניחובסקי: האם אתם מתכוונים להפעיל זאת?

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

ג.ב.

ד"ר ברגסון:

אי-אפשר לדעת, הובר תלוי בתנודות המכירות בחודשים הבאים, ישנה עליה ביכרת במכירות וברווחים, ואז אמר לנוא ליד הכרה של ספיקן לגבות 10-15% ב-10 לספטמבר, 25%, אלא 35%. הרבה יותר קל לביטוח יהיה לשלם 35% בספטמבר, בעבור חודש עוד 5%, ובחודש שלאחריו עוד 5%, כאשר 35% כמעט אחת, זוהי כוונתנו. אא את חודשו "באישור ועדת הכספים", יגרום הדבר רק לכך שתיגרם דחיה בזמן הפברה.

י. רוסה:

אפשר להגיד במקום 3 חודשים, כל שני חודשים.

ד"ר ברגסון:

אם נקבע כל שני חודשים - הרי בשביל רבע השנה הראשון שיחברו כבר, והזו יהיה צורך להוסיף עוד כמה מאריכים.

היו"ר י. גורדי:

הרי לפנינו תמיד גאורג סעיף, כדאי אולי לכתוב: לשנת 1952/55, אני הייתי מבטח זאת לא בתוך פסקה בפריט (4), אלא להוסיף זאת לפסקה (1). אני הייתי מעדיף לא לכתוב: באישור ועדת הכספים, מהטעמים שאני חוזר ומדגיש, שאין לוועדה זמן.

י. רוסה:

אני מציע אלא להוסיף לאנלי השנה אפריל-ספטמבר 3 מאריכים, במקום חברים. תקופה זאת היא החשובה ביותר לקבלו ספרעות, ולקבוע 2 מאריכים למחצית השניה של השנה. א ואז אין צורך באישור של ועדת הכספים.

ד"ר ברגסון:

אינני רואה את הצד המעניי הדובר. כעת טוף טוף בער החדשים הראשונים כבר לא נקבל, ומשלם המס לא יוכל לעמוד ב-3 תשלומים תוך 4 חודשים.

היו"ר י. גורדי:

אני מעמיד להצבעה את ההצעות השונות בסעיף זה:

ההצעה

- 5 - בעד הגבלת תוקף הסעיף לשנת 1952/55
- 2 - בעד הצעת חבר הכנסת רוקח
- 3 - בעד אישור ועדת הכספים לשינויים

(4)27

ההצעה להגביל את תוקף הסעיף לשנת 1952/55

הבר הכנסת ז. טוואייב.

הסתייגות: א

ד"ר גלס:

לא הייתי טייעץ לוועדה לצרף את הפסקה (4) לפסקה (1), היות וזוהי הוראת-שעה גלבר ולא כדאי להכניס אותה בין א הסעיפים הקבועים.

ד"ר ברגסון:

אמר להצעתו של סר טוואייב לתת הנחה של 5% לעצמאיים שישלמו לפחות 80% מהמס מיד - אינני מושב שיש אפשרות לקיים זאת. המאסף של אנשים האלה הוא רחוק מאד מלהתקרב לשיטה של "פיי או יו ארן". בניה שישלמו היום לפי החוק. זה מבוטט למעשה על ההכנסה של 1950, כי 100% מההערכה האחרונה של 1951/52, מבוטטים על השוטה של 1950/51. ברוב המקרים ישלמו, אפוא, רק חלק קטן מהמס, ולא כדאי לגרום טרחה גדולה כל-כך ועבודה במשרדי המס בגלל מספר אפטי של אנשים שישלמו מיד. כי לשם כך יהיה צורך לפתוח את התיקים ולפנות השבונות נוספים בהיקים של עשרות אלפים משלמי-מס. כל ההנחה שתינתן תיכנס לתקפה למעשה בשנת 1954, בשנה זו, אם בצליח להגיע לירי שיטה של "פיי או יו ארן", יהיה עלינו לבטל את כל ההנחות, ולתן בין הרבה כדאי.

היו"ר י. גורדי:

אם נגיע פעם למצב של "פיי או יו ארן", ברור אאא שצריך יהיה אז או לבטל את כל ההנחות - גם לסקבלי שכר - או לתת הנחות לכולם. לעת-עתה ברוא לי הדבר בלתי צודק לתת לחלק מהמשלמים בסדר את ההנחה, ואילו לחלק אחר - לא. כי הטיבה איננה לתת לאנשים אלה להרוויח, אולם הם משלמים מיד במסף יותר יקר, בעוד שאחרים ישלמו אחרי זמן במסף יותר זול. זוהי הטיבה שנתנו את ההנחה למשלמי המס במקרה, ויש לעשות זאת גם כאן.

י. פורד:

השאלה צריכה להיות אם ההנחה הזאת אא תגרום לכך שאנשים

ישיבת ועדת הכספים
20.5.52

י. פורדו:

ישלמו את המס יותר מהר.

ז. סונזאייב:

בעוד זמן קצר תדרשו מאנשים אלה מפרעות. א תנו להם להרגיש שאם הם משלמים את המס בזמן ובסדר, למרות שהמס הוא כבד, כדאי להם הדבר, משום שקבלו הנחות לעומת אחרים.

י. רוסט:

אני רוצה שיהיה ברור שהכוונה לא היתה לתת לאישא החרויות, אלא לעודד את האנשים להכביט את הכסף במזומן מהר.

ט. לרו:

ד"ר ברגמן טוען שאין זה כדאי, משום שבלאו הכי ישלמו אנשים הרבה פחות מפרעות משיעור המס שלהם, אם ללכת לפי הערכה של השנה הקודמת. אם ישלמו פחות מ-80% - לא יקבלו הנחה ומהו, אפוא, הפחד?

ד"ר ברגמן:

אסרתי כבר שלא כדאי לפתוח את כל התיקים של משלמי המס - 100 אלף פעולות נוספות - בגלל בוררים שישלמו בסדר.

י. פורדו:

ד"ר ברגמן אמר פעם שיותר כדאי לקבל את הכסף בזמן, מאשר לקבל אחרי הזמן סכום יותר גדול. כאן ישנה הזדמנות לעודד זאת - ולמה לא? לד"ר ברגמן ישנן שתי טענות: טענה אחת אדמיניסטרטיבית; טענה שניה: הדבר לא מוצדק, כי בלאו הכי על ידי הפיגורים הטבעיים הסכום הוא הרבה יותר קטן. שתי הטיבות הללו לא צריכות להשפיע עלינו לחזור בכו.

היו"ר י. גורני:

אנו נוהגים את ההנחה למקבלי השכר לא משום שהם טובים מאחרים, אלא משום שהם משלמים מהר ובכסף יותר יקר, וזאת אנו רוצים לעודד. אצאך גם כאן יהיו מקרים שאנשים ישלמו בזמן ובכסף יותר יקר, ונדוע להפלות אותם לרעה ולא לתת להם את ההנחה? אני מציע לא לסכם בטעיף זה עכשיו, אלא לתת לבא-כוח המוצר שהות להימלך בדעתו.

ד"ר ברגמן:

בוועדת טכנה התעצרה אותה הצעה, והצעת אי לעשות מה שעשו המנגלים. הם הוציאו פנקסי-מס, אדם ישלם לממשלה 1,000 ל"י, וכאשר ייעשה החשבון הסופי תביא זאת הממשלה בחשבון, ולפי גובה האחוז תתן לו הנחה. כאן קיים דבר אחד. את המפרעה יהיה אדם חייב לשלם בין כך. ואין אדם צריך לקבל פרט על שמילא את החוק בסדר, להיפך - יש לעבש עבריינים, אולם לא לתת פרט לאנשים הממלאים מה שמחובתם למלא.

ד"ר גלט:

בטעיף 64 הכנסנו תיקון שלפיו ישולם קנס די גבוה על פיגורים, ואז ישתדלו אנשים לא לפגור, ואין צורך בפרט כדי לעודד אותם.

היו"ר י. גורני:

אני בכל זאת חושב שאין להפלות בין משלמי-מס ומשלמי-מס, במידה ששניהם משלמים בסדר.

א. ציזלינג:

לפני שהיו"ר בועל את הישיבה, בהצונו להודיע שביום ה' יש לנו ישיבת מרכז ספגה, ואני מבקש לדחות את ישיבת ועדת הכספים שנקבעה לאותו תאריך.

היו"ר י. גורני:

אני בני חושב שאנו יכולים לדחות את הישיבה, אחרי שדובר כאן כל-כך הרבה על פיגורים בעבודתנו.

הישיבה סגורה.

(הישיבה נועלה בשעה 13.00).